

**PODPORA
PODNIKAVOSTI,
TALENTU A
KREATIVITY V
PRAXI**

Případová studie – Podpora podnikavosti na školách pro žáky II. stupně ZŠ, žáky SŠ a studenty VŠ v Ústeckém kraji

Příběh: Jedná se o skutečnou situaci.

Jaký měli problém, co chtěli vyřešit

Ústecký kraj dlouhodobě čelí strukturálním a sociálním výzvám spojeným s transformací regionu, který byl historicky závislý na těžkém průmyslu a těžbě. Nízká míra podnikavosti, nedostatek praktických dovedností u absolventů škol a slabší orientace na inovace v rámci výuky představovaly překážky pro vznik živého a soběstačného inovačního prostředí. Školy často postrádaly systematickou podporu pro rozvoj podnikavosti a kreativního myšlení u žáků a studentů. Výuka zůstávala převážně teoretická, bez přímého kontaktu s reálnými výzvami a praxí.

Jak ho mohli vyřešit klasicky

Tradičním přístupem by bylo zavádění samostatných volitelných předmětů nebo jednorázových projektových dnů bez hlubší návaznosti na regionální strategie nebo potřeby trhu práce. Místo komplexního přístupu by šlo o izolované aktivity, které by často neměly dostatečnou kapacitu zasáhnout širší skupiny žáků a studentů, a neměly by dlouhodobý dopad. Zapojení veřejnosti by zůstalo formální a pasivní, bez prostoru pro spoluvytváření nebo propojení s RIS3 procesy.

Jak na to šli jinak – proč si vybrali toto řešení

Namísto toho Inovační centrum Ústeckého kraje (ICUK) jako partner projektu RUR přistoupil k tématu jinak: postavil podporu vzdělávání k podnikavosti jako nástroj aktivního zapojení žáků do regionální transformace. Vytvořil komplexní systém aktivit, které propojují školy, firmy, univerzitu i další regionální partnery. Využil přitom principy participace veřejnosti, projektového a zážitkového učení, a zejména vazbu na reálné problémy regionu. Důraz byl kladen na rozvoj tzv. měkkých dovedností (prezentace, spolupráce, rozhodování), kreativního myšlení a schopnosti iniciovat vlastní nápady – tedy klíčových kompetencí budoucnosti. Vzdělávání k podnikavosti tak slouží jako „brána“ pro přirozené zapojení mladé generace do inovačních procesů, a to v duchu tzv. „quaduple helix“ (školy, firmy, veřejná správa, občanská společnost).

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo životního prostředí

INOVAČNÍ CENTRUM
ÚSTECKÉHO KRAJE

#ICUK HLEDÁ TALENTOVANÉ ŽÁKY 8. A 9. TŘÍD ZŠ A SŠ

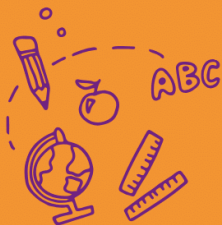
- Máte ve Vaší třídě nebo na Vaší škole talentovaného, nadaného či mimořádně nadaného žáka?
- Víte, že se zajímá o nějaký obor nad rámec běžného učení?
- Chce na sobě dál pracovat a rozvíjet svůj talent nebo nadání?

ŘEKNĚTE NÁM O NĚM!

- **zafinancujeme jeho mimoškolní vzdělávání**
- **pomůžeme s hledáním vhodné vzdělávací certifikované instituce, nebo si ji vybere sám**

Více info:

edu@icuk.cz

? Jak proces podpory funguje?

- vyplníte žádost a zašlete nám ji spolu s motivačním dopisem žáka, rodiče a třídního učitele
- naše komise vše prověří a pokud bude kladné stanovisko, žáka finančně podpoříme
- po skončení studia zašleme finance vzdělávací instituci; v některých případech můžeme studium předfinancovat

? Jaká je výše podpory?

- podpoříme studium jednorázově až do 20 000 Kč na žáka

RUR - Region univerzitě, univerzita regionu
reg. č. CZ.10.02.01/00/22_002/0000210

Prostředky pro realizaci projektu poskytl [Operační program Spravedlivá transformace](#) (OPST), který je spolufinancován z EU fondů a je určen pro transformaci regionů postižených ukončením těžby uhlí.

Kdo je v tom podpořil

Za realizací stojí tým Inovačního centra Ústeckého kraje (ICUK) a projekt **RUR – Region univerzitě, univerzita regionu** financovaného z dotačního programu OPST, kterého je ICUK partnerem. Nositelem projektu Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (UJEP).

Další významní aktéři:

- experti z praxe, kteří spolupracují s ICUK a jsou v tzv. regionální databázi expertů
- Ústecký kraj
- Krajská hospodářská komora Ústeckého kraje (KHK) a její Okresní hospodářské komory (OHK)
- místní firmy
- aktéři veřejné správy
- ředitelé, zástupci a kariéroví poradci základních a středních škol
- ambasadoři podnikavosti, tj aktivní zástupci škol, kteří významně přispívají k realizaci podpory vzdělávání k podnikavosti přímo na školách.

Jak to probíhalo

Obsahem projektu RUR, z kterého jsou jednotlivé akce a aktivity financované, zahrnují 4+1 okruhy podpory vzdělávání k podnikavosti.

Cílová skupina:

- žáci II. stupně základních škol
- žáci středních škol a učilišť
- studenti vysokých škol a univerzit

Typy akcí a aktivit:

- vzdělávací, soutěžní, motivační a další akce
- specializované akce (talenti)
- stáže a workshopy na ICUK
- semestrální kurz pro studenty VŠ
- síť ambasadorů podnikavosti

Časové rozdělení:

6 měsíců přípravná fáze: průzkum poptávek na školách, setkání s řediteli škol, průzkum organizací řešící podnikavost na školách, návrh a rozpis akcí a aktivit pro celé období a dílčí roční plány

4 roky realizační fáze: s orientací na školní roky a semestry místo klasických kalendářních

Akce a aktivity byly navrženy jako kombinace vzdělávacích programů (např. Startup Academy, Akademie nápadů), soutěžních akcí (různé hackathony, ideathony, inovační kempy) a přímého zapojení žáků a studentů do řešení reálných problémů ve spolupráci s firmami (bootcampy, praxe, veletrhy a festivaly).

Témata vycházela jednak z požadavků samotných škol a poptávky žáků a studentů, a jednak z oblastí regionální specializace jako energetika, zdravotnictví, digitalizace.

Programy probíhaly zejména přímo na školách nebo v prostorách ICUK. Důležitým nástrojem se stalo budování sítě **ambasadorů podnikavosti**, tedy pedagogů aktivně začleňujících tyto aktivity do výuky. Komunikační platformu tvořili veřejně přístupné webové stránky, newslettery, osobní setkání mezi školami a experty, regionální média a také sdílení informací a dobrá komunikace mezi jednotlivými týmy a projekty v ICUK.

Byly použity různé metody propojení zapojených aktérů, nechyběla participace několika segmentů veřejnosti:

Propojení škol s reálným světem

- ideathony, hackathony, bootcampy = zadavatel firma/instituce
- akademie a inkubátor = experti z praxe
- praxe a stáže s reálnými výsledky = zadání a výstupy pro firmy / instituce

Síť ambasadorů podnikavosti

- živá síť ambasadorů podnikavosti na školách
- odborné přednášky s experty z praxe, odborné konzultace

Motivace žáků a studentů

- soutěže, festivaly (žáci vybírají témata), veletrhy (burza, fiktivní firmy, MF)
- interaktivní přednášky a projektové dny = aktuální témata / výběr škol, žáků
- podpora talentů bez ohledu na školní výsledky nebo PPP

Ústecký kraj, města, obce

- komunikace, rozdělení rolí a nabídek pro ředitele -> odbor školství Ústeckého kraje
- sekce vzdělávání při Okresní hospodářské komoře -> nabídky, zadání, místní firmy
- propojení/návaznost na aktivity UJEP + detašovaná pracoviště ČVUT, VŠAP
- společné akce a PR -> osvěta od žáků po rodiče / veřejnost

Propojení s veřejností

- využití interní regionální sítě expertů praxe pro různé aktivity
- účast na veřejných /otevřených akcích -> Olympijský festival, Den dětí
- komunikace a PR

Propojení na národní a mezinárodní úrovni

- spolupráce se vzdělávacími institucemi, přenos aktivit do Ústeckého kraje
- spolupráce s dalšími inovačními centry -> know how, sdílení praxe
- účast na platformách, kulatých stolech, odborných a pracovních skupinách
- zastoupení ČR v zahraničí, inovační centra a HUBy (Chicago, Denver, Eindhoven aj.)

Aktivity a akce projektu **Podpora podnikavosti na školách** probíhaly v různých formátech se zapojením příslušných partnerů:

- **UJEP** – koordinátor projektu projekt RUR, řídil a koordinoval aktivity projektu Podpora podnikavosti na školách pro žáky II. stupně ZŠ, žáky SŠ a studenty VŠ.
- **Organizace s celorepublikovou působností:** projekt využil již existujících sítí a jejich aktivit, např. [MŮŽEŠ PODNIKAT](#), [JA Czech](#), [Nadace ČS](#), [LIPKA](#) aj. Studenti se tak mohli zapojovat i do aktivit těchto organizací, například do různých soutěží nebo víkendových akcí.
- **Spolupráce s městy, obcemi, KHK, OHK:** Města jsou zřizovateli základních škol a měla velký zájem na tom, aby se i škola v jejich obci zapojila to aktivit projektu. Krajská i okresní hospodářské komory poskytly lektory a odborníky z praxe, které žákům a studentům přiblížily podnikatelské aktivity svých členů.
- **Opora v ZŠ a SŠ:** živá aktivní síť [ambasadorů podnikavosti](#) se stala nosnou páteří celého projektu. Tvoří ji aktivní a inspirativní pedagogové z celého Ústeckého kraje, kteří chtějí vzdělávat jinak – s důrazem na kreativitu, iniciativu a praktické dovednosti. Spojují je chuť měnit výuku směrem k větší aktivitě žáků a ochotě přinášet do škol nová témata i metody.
- **Propojení škol, firem, univerzit, výzkumných center a veřejných institucí:** osvědčily se zejména při pořádání akcí velkých formátů, jako je [MAKER FEST](#), [Creative Minds](#), do kterých byl zapojený celý Ústecký kraj

Jaký byl výsledek

Na začátku realizace byly jako indikátory stanoveny počty podpořených osob v jednotlivých okruzích akcí a aktivit. V průběhu prvních 12 měsíců realizační fáze bylo podpořeno o 65 % více žáků a studentů, než bylo plánováno na celou dobu realizace!

Tohle číslo svědčí o úspěšných a oblíbených formátech, které školy chtějí zahrnovat do výuky. Kromě specializovaných interaktivních workshopů přímo na školách, kde si témata vybírají pedagogové (někde i žáci a studenti), se osvědčili hackathony a ideathony, a různé soutěžní a motivační akce.

Vznikly konkrétní výstupy jako návrhy řešení ve zdravotnictví (již dvě kola [3D TISK HACKATHON](#)), podnikatelské projekty v rámci [Startup Academy](#) (pro SŠ) a částečně i v [Akademii nápadů](#) (pro ZŠ), nebo zcela nové přístupy k výuce jako [ICUK bootcamp](#) nebo [univerzitní inkubátor](#).

Aktivní účast škol přispěla k jejich větší otevřenosti směrem k inovacím a propojování s dalšími institucemi. Programy navíc podnítily u řady žáků a studentů zájem o technické obory a podnikání jako reálnou profesní alternativu. Ambasadoři z řad učitelů se zapojili do organizace workshopů, projektových dnů nebo mentoringu a pomáhali šířit osvětu o podnikavosti i mimo své školy. Vznikla komunita učitelů, kteří sdílejí své zkušenosti, učí se navzájem a mají chuť rozvíjet vzdělávání ve svém okolí. **Tím společně pomáháme zakotvit rozvoj podnikavosti do školních programů a podporujeme pedagogy i školy v tom, aby se z podnikavosti stala přirozená součást výuky.**

Jaké je z toho poučení?

Zkušenost z Ústeckého kraje ukazuje, že i ve strukturálně znevýhodněném regionu lze zapojit mladou generaci do procesů inovací a transformace, pokud je jim nabídnut prostor k vlastní iniciativě, rozvoji klíčových dovedností (tzv. dovednosti budoucnosti) a pokud jim věnujeme podporu skrze srozumitelný a motivující rámec. **Vzdělávání k podnikavosti** se osvědčilo jako funkční nástroj propojení škol s RIS3 strategiemi, protože dává mladým lidem dovednosti, motivaci a sebevědomí být součástí řešení – nikoli pouze pozorovateli změn. Aktivní zapojení žáků do tvorby hodnot a hledání řešení je nejen přínosem pro ně samotné, ale i pro celý region.

3500+ PODPOŘENÝCH ŽÁKŮ A STUDENTŮ

údaje za období 04/24 - 06/25

Použité zdroje:

Portál Inovačního centra Ústeckého kraje <https://icuk.cz/>

Webová stránka projektu RUR <https://rur.ujep.cz/>

Tamara Klein – projektová manažerka projektu RUR v ICUK: <https://www.linkedin.com/in/tamara-klein-00a67a26/>